

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו" אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים ברלמן ע"ה

משנה ג'

אם נתז דם ישר מן הצואר של קרבן החטאת על הפגד היות ודם זה אינו ראוי להזאה, עקב כך שהוא לא התקבל בכלי שרת הדין הוא... - אינו טעון פבוס לפי שנאמר "ואשר יזה מדמה" שמכאן למדים שרק דם הראוי להזאה שנגע בבגד מצריך את כיבוס הבגד. וכן אם נתז דם מן הקרן של המזבח, היינו דם שהוזה כבר על המזבח ואינו ראוי להזאה בשנית, או שניתז הדם ומן היסוד היינו דם שהינו משיירי הדם העומדים להישפך על יסוד המזבח, לאחר שכבר ניתנו ממנו מתנות הדם על המזבח - הבגד אינו טעון פבוס כמו שכבר למדנו, שרק דם הראוי להזאה מצריך את כיבוס הבגד שנגע בו הדם. וכן הדין גם אם נשפך הדם על הרצפה רצפת העזרה ואספו ואספו אותו לתוך כלי שרת, היות ודם זה אינו ראוי להזאה - אינו טעון פבוס הבגד שנגע בו הדם. עתה מביאה המשנה את הכלל שמפרט מתי יש צורך לכבס בגד שנגע בו דם קרבן ואומרת אין טעון פבוס אלא יש צורך לכבס בגד שנגע בו דם רק כאשר נגע בו הדם שנתקבל מצוואר הבהמה בפלי בכלי שרת וראוי להזיה והדם ראוי להזאה. עד עכשיו דיברה המשנה על דם שניתז על בגד עתה עוברת המשנה לדון בדם שניתז על עור בהמת הקרבן. נתז הדם על העור עור בהמת הקרבן עד שלא הפשט לפני שהופשט העור מן הבהמה - אינו טעון פבוס אין צורך לכבס את העור, לפי שכתוב "ואשר יזה מדמה על בגד" שמכאן לומדים שכמו בגד שראוי לקבל טומאה יש צורך לכבסו, כך כל דבר שראוי לקבל טומאה שניתז עליו דם חטאת יש צורך לכבסו, יצא עור שטרם הופשט שלא ראוי לקבל טומאה, ולכן אין צורך לכבסו. אבל משהפשט אם ניתז דם על עור שהופשט מן הבהמה - טעון פבוס יש צורך לכבס את העור דברי רבי יהודה לפי שסובר רבי יהודה שעור שהופשט ראוי לקבל טומאה אם חושבים להשתמש בו גם טרם עיבודו, כגון: להשתמש בו לכיסוי מרכבה, או ככיסוי למיטה. רבי אליעזר חולק על רבי יהודה ו... אומר: אף משהפשט העור מן הבהמה אינו טעון העור פבוס גם אם ניתז עליו דם קרבן חטאת, שכן כל זמן שלא עיבדו את העור ולא חשבו להשתמש בו אין הוא ראוי לקבל טומאה, ולכן אין דינו כבגד. עתה מסבירה המשנה איזה חלק בבגד שניתז עליו הדם צריך לכבס אינו טעון פבוס אלא מקום הדם היינו שיש לכבס בבגד רק במקום בו נגע הדם ולא את כל הבגד, ודבר שהוא ראוי לקבל טמאה וכמו שביארנו שרק דבר שראוי לקבל טומאה יש לכבס אם נגע בו דם, וראוי לכבוס וכן רק דבר שניתן לכבסו, אבל לדוגמא כלי עץ שאין ראוי לכבסו, אין צורך לכבסו גם אם נגע בהם דם.

*דין זה נלמד בגמרא (זבחים צ"ד ע"א) "יכול נתז על מקצת בגד יהא כל הבגד טעון כיבוס ת"ל (ויקרא ו, כ) אשר יזה לא אמרתי לך אלא מקום דם בלבד"

רבינו עובדיה מברטנורא
 נתז מן הצואר - של בהמה על הבגד, אינו טעון כבוס. דכתיב אשר יזה, לא אמרתי אלא בראוי להזאה. מן הקרן - של מזבח. ומן היסוד - מן השיירים הראויים לישפך על היסוד, ואף על פי שלא נשפכו עדיין. דמאחר שניתן מתן דמה אין שיריים טעונים כבוס, דכתיב אשר יזה, פרט לזה שכבר הוזה מדמה. אלא הדם שנתקבל בכלי - מה טעם קאמר, מה טעם נשפך על הרצפה ואספו אין טעון כבוס, לפי שאין טעון כבוס אלא הדם שנתקבל בכלי. וראוי להזאה - למעוטי קבל פחות מכדי הזאה בכלי זה, ופחות מכדי הזאה בכלי זה, ואחר כך ערבן, דלא קדשי ואין טענין כבוס. עד שלא הופשט אין טעון כבוס - דכתיב "על הבגד", מה בגד הראוי לקבל טומאה, דאין לך בגד קטן ששמו בגד שאינו ראוי לקבל טומאה אם חשב עליו לכלי כמות שהוא, אף כל הראוי לקבל טומאה, ועד שלא הופשט אינו ראוי לקבל טומאה, ומשהופשט הוי ראוי לקבל טומאה אם חשב עליו לעשות אותו מכסה למרכבה או לכסות בו את המטה ואינו צריך קיצוע. אף משהופשט - כל זמן שלא נתקן להיות כלי. אין טעון כבוס - דבעינן דבר המקבל טומאה שאין מחוסר אפילו מחשבה. אלא מקום הדם - ולא כל הבגד. וראוי לקבל טומאה - ואף על פי שמחוסר מחשבה. ובלבד שלא יהא מחוסר מלאכה. וסתמא כרבי יהודה, וכן הלכה. וראוי לכבוס - למעוטי כלי עץ. דאע"ג דמקבל טומאה הוא, אינו ראוי לכיבוס, דבר גרידה הוא ולא בר כבוס.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ד'

אֶחָד הַבָּגֵד בין שנגע דם קרבן החטאת בבגד **וְאֶחָד הַשֶּׁק** ובין שנגע הדם בשק **וְאֶחָד הָעוֹר** ובין שנגע הדם בעור בהמה - **טְעוּנִין כְּבוֹס** יש לכבסם **בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ** היינו בעזרה, כמו שכתוב "ואשר יזה מדמה על הבגד... תכבס במקום קדוש". **וְשְׁבִירַת כְּלֵי חָרֶס** וכן כלי חרס שבישלו בתוכו בשר קרבן חטאת ויש לשברו* - **בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ** ישבר בעזרה. **וּמְרִיקָה וְשְׁטִיפָה בְּכָלֵי נְחֹשֶׁת** כלי נחושת שבישלו בתוכם בשר קרבן חטאת יש למרקם ולשטוף אותם לאחר הבישול** - **בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ** בעזרה***. **זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת** היינו שבדין הזה שיש לכבס בגד שנגע בו דם מקרבן חטאת חמור דינה של החטאת יותר משאר קרבנות שהינם **מְקַדְּשֵׁי קִדְּשִׁים** שגם אם נגע מדמם בבגד אין צורך לכבסו.

רבינו עובדיה מברטנורא

במקום קדוש - בעזרה.
ושבירת כלי חרס במקום קדוש - דבטר
"תכבס במקום קדוש",
כתיב "וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר", איתקש שבירת כלי חרס לכיבוס, מה כבוס במקום קדוש אף קדוש.
זה חומר - אכיבוס קאי.

* כמו שכתוב וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר" (ויקרא ו, כא)
** כמו שכתוב "ואם בכלי נחושת בושלה ומורק ושטף במים".

מירוק - שטיפה במים חמים את תוך הכלי
שטיפה - שטיפת הכלי במחוץ במים קרים

ומדוע יש לשבור את כלי החרס שבושל בו קרבן החטאת, וכן יש למרק ולשטוף את כלי הנחושת שבושל בהם קרבן חטאת, לפי שחלק מהתבשיל נבלע בכלים וכשעובר הזמן שמותר לאכול מן הקרבן החלק שנבלע מקבל דין נותר שאסור לאכלו, ולכן בכלי חרס שאין יכולת להוציא את החלק שנבלע יש לשבור את הכלי, ובכלי נחושת הדין הוא שיש למרקם ולשטפם במים שע"י כך מוצאים מהם את מה שנבלע בתוכם.

*** את הדין ששבירת כלי החרס וכן מריקת ושטיפת כלי הנחושת יש לבצע בעזרה לומדים מכיבוס הבגד, שהיות והפסוק שמדבר שיש לכבס את הבגד במקום קדוש נכתב לפני הפסוק שמדבר על שבירת כלי החרס ומירוק ושטיפת כלי הנחושת אנו למדים שכך גם הדין לגבי השבירה המירוק והשטיפה שיש לעשותם במקום קדוש היינו בעזרה.

* שעת הכושר - הכוונה לאפשרות שניתן היה לזרוק את הדם על המזבח.

** מחשבת חוץ לזמנה - שחשב לאכול מהקרבן / להקטיר / לזרוק את הדם מעבר לזמן שהדבר מותר.
*** מחשבת חוץ למקומה - שחשב לאכול מהקרבן / להקטיר / לזרוק את הדם במקום שהדבר אסור.